

Zajęcia: Pojęcie pH + pH mocnych kwasów i zasad (2 h) (3.03, 4.03, 5.03)

Wymagania: mocne kwasy i mocne zasady, iloczyn jonowy wody, (prawo działania mas w kontekście iloczynu jonowego wody), zapis: $-\log[A]=pA$, obliczanie pH i pOH mocnych kwasów i zasad, wzajemne przeliczanie z pH na pOH i odwrotnie.

1. Stężenie jonów wodorowych w roztworze wynosi 10^{-3} mol/dm³. Jakie jest stężenie jonów wodorotlenowych w tym roztworze? Odp. 10^{-11} mol/dm³.
2. Obliczyć pH roztworu kwasu azotowego(V) o stężeniu 0.136 mol/dm³. Odp. 0.87.
3. Obliczyć stężenie jonów wodorowych i wodorotlenowych w roztworze, którego pH wynosi 2.65. Jakie jest pOH tego roztworu? Odp. $4.45 \cdot 10^{-12}$ mol/dm³.
4. pH roztworu NaOH wynosi 12.5. Jakie jest stężenie molowe tego roztworu? Odp. $3.16 \cdot 10^{-2}$ mol/dm³.
5. Przygotowano dwa roztwory, w jednym stężenie jonów wodorowych wynosi $2.6 \cdot 10^{-6}$ mol/dm³, a w drugim stężenie jonów wodorotlenowych $8 \cdot 10^{-5}$ mol/dm³. Który z tych roztworów ma wyższe pH? Odp. Odpowiednio 5.6 i 9.9.
6. Ile gramów stałego NaOH należy użyć do przygotowania 5 dm³ roztworu o pH = 11? $M_{\text{NaOH}} = 40.0$ g/mol Odp. 0.2 g
7. Do jakiej objętości należy rozcieńczyć 100 ml roztworu HCl o stężeniu 0.001 mol/dm³ aby pH roztworu wzrosło o 2 jednostki? Odp. Do 10 l.
8. Ile razy należy rozcieńczyć kwas siarkowy(VI) o stężeniu 0.25 M aby a) pH zmieniło się o jednostkę, b) stężenie kwasu zmalało 2 razy, c) stężenie jonów wodorowych w roztworze kwasu zmalało 20 razy. Odp. a) 10 razy, b) 2 razy, c) 20 razy.
9. Zmieszano równe objętości mocnej zasady o pH = 13.3 i mocnego kwasu o pH = 0.22. Jakie będzie pH otrzymanego roztworu? Odp. 0.7.
10. Jakie będzie pH roztworu otrzymanego przez zmieszanie 50 ml kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 0.01 mol/dm³ z 100 ml roztworu wodorotlenku sodu o pH = 12.5. Odp. pH = 12.1
11. Oblicz pH roztworu otrzymanego przez rozpuszczenie w 130 ml wody 2 g wodorotlenku baru. $M_{\text{Ba}} = 137.3$ g/mol, $M_{\text{H}} = 1.0$ g/mol, $M_{\text{O}} = 16.0$ g/mol Odp. pH = 13.3
12. Ile ml roztworu kwasu solnego o pH = 0.15 potrzeba do rozpuszczenia 2,0 g metalicznego wapnia? Ile ml kwasu siarkowego(VI) o pH = 0.3 potrzeba do całkowitego wytrącenia jonów wapnia z otrzymanego roztworu (zakładając całkowitą nierozpuszczalność osadu)? Jakie będzie pH roztworu po wytrąceniu jonów wapnia? Odp. 143 ml; 200 ml; 0.53

13. Ile g stałego wodorotlenku sodu należy dodać do 100 ml kwasu siarkowego(VI) o $\text{pH} = 0.05$ dla całkowitego zobojętnienia? Ile ml roztworu azotanu(V) ołowiu o $\text{pPb} = 0.1$ trzeba zużyć do całkowitego usunięcia jonów siarczanowych(VI) z roztworu (zakładając całkowitą nierozpuszczalność osadu)? $M_{\text{Na}} = 23 \text{ g/mol}$, $M_{\text{H}} = 1.0 \text{ g/mol}$, $M_{\text{O}} = 16.0 \text{ g/mol}$ Odp. 3.57 g; 56 ml
14. Roztwór HCl o stężeniu 10^{-5} mol/dm^3 rozcieńczono 1000 krotnie. Oblicz pH otrzymanego roztworu. Odp. $\text{pH} = 7$.

Zadania dodatkowe (do domu/ dla chętnych)

15. Zmieszano 100 ml roztworu mocnego kwasu o $\text{pH} = 1.4$ i 100 ml roztworu tego samego kwasu o $\text{pH} = 2.7$. Obliczyć pH otrzymanego roztworu. Odp. 1.68.
16. Zmieszano 175 ml 0.5 mol/dm^3 roztworu HClO_4 i 325 ml 0.01 mol/dm^3 roztworu HCl. Do otrzymanego roztworu dodano 5.6 g stałego KOH. Jakie było pH otrzymanego roztworu? $M_{\text{K}} = 39.1 \text{ g/mol}$, $M_{\text{H}} = 1.0 \text{ g/mol}$, $M_{\text{O}} = 16.0 \text{ g/mol}$. Odp. $\text{pH} = 12.26$.
17. Do 100 ml kwasu solnego o stężeniu 0.1 mol/dm^3 dodawano porcjami wodorotlenek sodu o stężeniu 0.05 mol/dm^3 . Oblicz, jakie będzie pH roztworu po dodaniu a) 10 ml, b) 200 ml c) 300 ml roztworu zasady. Odp. 1.06, 7, 12.1.
18. 2,0 g metalicznego wapnia rozpuszczono w 200 ml kwasu solnego o $\text{pH} = 0.22$, Obliczyć pH i pCl otrzymanego roztworu. $M_{\text{Ca}} = 40.0 \text{ g/mol}$ Odp. $\text{pH} = 1.0$, $\text{pCl} = 0.22$